

OPIS MODULU KSZTAŁCENIA (przedmiot lub grupa przedmiotów)

Nazwa modułu/przedmiotu Analiza funkcjonalna			Przedmiot/y Analiza funkcjonalna		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Matematyki					
Kierunek	Specjalność	Specjalizacja	Semestr/y	Poziom kształcenia i profil kształcenia	Forma studiów
Matematyka	-	Nauczycielska	2	SDS Profil praktyczny	stacjonarne/ niestacjonarne
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) prof. Mykhaylo Popow, dr Zofia Lewandowska, dr Sławomir Jodko-Narkiewicz					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
(W)wykład	20	12	30	38	2
Przygotowanie domowej pracy kontrolnej			10	13	
Przygotowanie do egzaminu			20	25	
(CAU)ćwiczenia audytoryjne	20	12	30	38	2
Przygotowanie do zajęć (rozwiązywanie zadań domowych)			15	20	
Przygotowanie domowej pracy kontrolnej			5	5	
Przygotowanie do kolokwium			10	13	
Razem	40	24	60	76	4
Metody dydaktyczne					
(W) wykład: wykład problemowy, wykład problemowy wspomagany pokazem multimedialnym (CAU) ćwiczenia audytoryjne: ćwiczenia praktyczne - rozwiązywanie zadań, metoda problemowa, praca w grupach					
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi					
A. Wymagania formalne: analiza matematyczna, wstęp do topologii, algebra liniowa w zakresie studiów I stopnia na kierunku matematyka B. Wymagania wstępne: wiadomości i umiejętności z algebry liniowej, analizy matematycznej i wstępu do topologii w zakresie studiów I stopnia na kierunku matematyka					
Cele przedmiotu					
- Zapoznanie z podstawowymi pojęciami, klasycznymi przykładami przestrzeni Banacha i Hilberta, - Przedstawienie klasycznych twierdzeń o funkcjonalach i operatorach w przestrzeniach Banacha, - Przedstawienie metod analizy funkcjonalnej w zagadnieniach analizy matematycznej i jej zastosowaniach.					
Treści programowe					
1. Przestrzenie unormowane: własności normy, metryka w przestrzeni unormowanej, przykłady przestrzeni unormowanych, przestrzeń unormowana skończenie wymiarowa, normy równoważne. 2. Przestrzenie Banacha: pojęcie, przykłady klasycznych ciągłych i funkcyjnych przestrzeni Banacha. 3. Przestrzenie unitarne i Hilberta: podstawowe własności iloczynu skalarnego (nierówność Schwarz'a), norma w przestrzeni unitarnej (prawo równoległoboku, twierdzenie P. Jordana - J. von Neumanna), przykłady. 4. Operatory i funkcjonały liniowe w przestrzeni unormowanej: ciągłość i ograniczoność operatora liniowego, norma operatora. Przestrzeń operatorów liniowych ciągłych. Przestrzeń sprzężona. 5. Klasyczne twierdzenia o funkcjonalach i operatorach w przestrzeniach Banacha: twierdzenie Hahna-Banacha, ciągi operatorów liniowych ciągłych - twierdzenia Banacha-Steinhaus'a, twierdzenie Banacha o odwzorowaniu otwartym. Operatory odwracalne.					

Twierdzenie Banacha o operatorze odwrotnym i o domkniętym wykresie. 6. Elementy i zbiory ortogonalne w przestrzeni Hilberta. Twierdzenie Pitagorasa. Twierdzenie o rzucie ortogonalnym. 7. Twierdzenie Rieszsa o postaci funkcjonału liniowego ciągłego w przestrzeni Hilberta. Ogólna postać funkcjonału liniowego ciągłego w przestrzeni euklidesowej (twierdzenie Rieszsa). 8. Układy ortogonalne i ortonormalne, bazy ortonormalne w przestrzeniach Hilberta. 9. Szeregi Fouriera w przestrzeni Hilberta: twierdzenie o własności minimum współczynników Fouriera, nierówność Bessela, twierdzenie Rieszsa-Fischera, tożsamość Parsewala. Przykłady układów ortogonalnych funkcji rzeczywistych (układ trygonometryczny, układ Haara, układ Rademachera). 10. Przykłady zastosowania aparatu analizy funkcjonalnej.													
Efekty kształcenia Wiedza W_01 Definiuje wybrane pojęcia analizy funkcjonalnej. W_02 Rozpoznaje klasyczne ciągowe i funkcyjne przestrzenie Banacha i przestrzenie Hilberta. W_03 Formułuje klasyczne twierdzenia o funkcjonałach i operatorach w przestrzeniach Banacha. Umiejętności U_01 Sprawdza, czy dane odwzorowanie jest normą, iloczynem skalarnym. U_02 Dowodzi własności klasycznych przestrzeni Banacha i Hilberta. U_03 Bada liniowość i ograniczoność operatorów i funkcjonałów liniowych określonych na klasycznych przestrzeniach. U_04 Oblicza normę operatorów i funkcjonałów liniowych ograniczonych. U_05 Przeprowadza dowody klasycznych twierdzeń o funkcjonałach i operatorach w przestrzeniach Banacha. U_06 Bada własności szeregów Fouriera w przestrzeniach Hilberta. U_07 Posługuje się metodami analizy funkcjonalnej w innych działach matematyki. Kompetencje społeczne K_01 Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia, jest otwarty na poszukiwanie niestandardowych rozwiązań.	Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne A. Sposób zaliczenia Egzamin (W) – zaliczenie z oceną (CAU) – zaliczenie z oceną B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Egzamin – pisemny– pytania otwarte i zamknięte – efekty: W_01, W_02, W_03 (W)Wykład – domowa praca kontrolna – efekty: U_05 (CAU) Ćwiczenia audytoryjne - kolokwia pisemne – pytania otwarte - efekty: U_01, U_02, U_03, U_04, U_06 - domowa praca kontrolna - efekty: U_07, K_01 Maksymalna liczba punktów to a. Ocena K z zaliczenia z oceną, kolokwium, domowej pracy kontrolnej jest wyliczona według zasady: <table border="0"> <tr> <td>K ∈ [0% a, 50% a)</td> <td>niedostateczna</td> </tr> <tr> <td>K ∈ [50% a, 60% a)</td> <td>dostateczna</td> </tr> <tr> <td>K ∈ [60% a, 70% a)</td> <td>dostateczna plus</td> </tr> <tr> <td>K ∈ [70% a, 80% a)</td> <td>dobra</td> </tr> <tr> <td>K ∈ [80% a, 90% a)</td> <td>db plus</td> </tr> <tr> <td>K ∈ [90% a, 100% a]</td> <td>bardzo dobra</td> </tr> </table> Ocena zaliczenia wykładu jest obliczona jako średnia arytmetyczna ocen z zaliczenia pisemnego oraz oceny z domowej pracy kontrolnej. Ocena zaliczenia ćwiczeń jest obliczona jako średnia arytmetyczna ocen z kolokwium pisemnych oraz oceny z domowej pracy kontrolnej. Ocena A – wyliczona jako średnia ważona ocen otrzymanych za wykład i ćwiczenia, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS. Końcowa ocena z zaliczenia przedmiotu wyliczana jest na podstawie procentowego udziału oceny A i oceny z egzaminu końcowego, według zasady: 50% oceny A + 50% oceny z egzaminu pisemnego.	K ∈ [0% a, 50% a)	niedostateczna	K ∈ [50% a, 60% a)	dostateczna	K ∈ [60% a, 70% a)	dostateczna plus	K ∈ [70% a, 80% a)	dobra	K ∈ [80% a, 90% a)	db plus	K ∈ [90% a, 100% a]	bardzo dobra
K ∈ [0% a, 50% a)	niedostateczna												
K ∈ [50% a, 60% a)	dostateczna												
K ∈ [60% a, 70% a)	dostateczna plus												
K ∈ [70% a, 80% a)	dobra												
K ∈ [80% a, 90% a)	db plus												
K ∈ [90% a, 100% a]	bardzo dobra												

Ocena modułu jest oceną z przedmiotu.

Matryca efektów kształcenia dla przedmiotu

Numer (symbol) efektu kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla programu	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia PRK dla obszaru/ obszarów
W_01	K2P_W01, K2P_W02	P7S_WG
W_02	K2P_W01	P7S_WG
W_03	K2P_W01, K2P_W02, K2P_W03	P7S_WG
U_01	K2P_U02, K2P_U04, K2P_U10, K2P_U11	P7S_UW
U_02	K2P_U01, K2P_U02, K2P_U03, K2P_U08, K2P_U10, K2P_U11, K2P_U19	P7S_UW
U_03	K2P_U02, K2P_U05, K2P_U10	P7S_UW
U_04	K2P_U02, K2P_U10	P7S_UW
U_05	K2P_U01, K2P_U02, K2P_U03, K2P_U10, K2P_U11	P7S_UW
U_06	K2P_U01, K2P_U02, K2P_U04, K2P_U10, K2P_U11, K2P_U19	P7S_UW
U_07	K2P_U01, K2P_U10, K2P_U11, K2P_U19	P7S_UW
K_01	K2P_K01	P7S_KK

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- Alexiewicz A., Analiza funkcjonalna, PWN Warszawa 1969.
- Chmieliński J., Notatki do wykładu analiza funkcjonalna, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2004.
- Kołodziej W., Wybrane rozdziały analizy matematycznej, PWN Warszawa 1982.
- Musielak J., Wstęp do analizy funkcjonalnej, PWN Warszawa 1989.
- Prus S., Stachura A., Analiza funkcjonalna w zadaniach, PWN Warszawa 2007.
- Rusinek J., Zadania z analizy funkcjonalnej z rozwiązaniami, Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2004.

B. Literatura uzupełniająca

- Lusternik L.A., Sobolew W. I., Elementy analizy funkcjonalnej, PWN Warszawa 1959.
- Pelczar A., Elementy analizy funkcjonalnej, skrypt AGH Kraków 1975.
- Rudin W., Analiza funkcjonalna, PWN Warszawa 2002.
- Rzymowski W., Przestrzenie metryczne w analizie, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2000.

Kontakt

dr Zofia Lewandowska

zofia.lewandowska@apsl.edu.pl